

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Кіровоградської області щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2020 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Кіровоградської області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Кіровоградської області у I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують стабільні обсяги виробництва товарів і послуг в Україні та погіршення розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується посилення інфляційних процесів. Девальваційні очікування знизилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **збереження обсягів виробництва товарів та послуг в Україні на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 23.1%) (графік 1). У цілому по Україні респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг (баланс відповідей – 5.6%);
- **прискорення зростання цін на споживчі товари та послуги:** 58.3% респондентів очікують, що зростання цін буде вище ніж 7.5% (у попередньому кварталі – 46.2%), у цілому по Україні – 49.3%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають витрати на виробництво (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** 75.0% респондентів очікували знецінення гривні відносно долара США (у попередньому кварталі – 84.6%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств шостий квартал поспіль:** баланс відповідей, як і в попередньому кварталі, – «мінус» 8.3% (таблиця). У цілому по Україні очікується поліпшення фінансово-економічного стану – 12.7%;
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 7.7%) (таблиця). Обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку залишаться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 25.0%). У цілому по Україні очікується зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **скорочення інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 25.0% та «мінус» 8.3% відповідно (у попередньому кварталі – «мінус» 30.8% та «мінус» 23.1% відповідно). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 1.4% та 11.7% відповідно;
- **незмінну кількість працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 30.8%). У цілому по Україні прогнозується незначне скорочення кількості працівників – «мінус» 1.9% (графік 4);
- **стрімке зростання цін на товари/послуги, що купують підприємства:** баланс відповідей – 100.0%. Значно прискориться зростання цін на продукцію власного виробництва: баланс відповідей – 63.6% (у IV кварталі 2021 року – 92.3% і 30.8% відповідно) (графік 6). За оцінками респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть вартості трудових ресурсів та ціни на енергоносії (оцінки впливу зросли). Високо оцінено також вплив цін на сировину, матеріали та курсу гривні до іноземних валют (графік 7);
- **значне прискорення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 75.0% та 91.7% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 38.5% та 53.8% відповідно) (графіки 6 і 4).

Занадто високі ціни на енергоносії, сировину, матеріали та недостатній попит респонденти назвали **головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво** (графік 5).

Зросли очікування щодо збільшення потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. За оцінками респондентів, умови доступу до банківських кредитів останнім часом не змінилися (графік 9). Основним стримуючим чинником залучення кредитних ресурсів респонденти називають наявність інших джерел фінансування. Високо оцінено також вплив невпевненості у спроможності підприємств вчасно виконувати боргові зобов'язання та високих ставок за кредитами (графік 10).

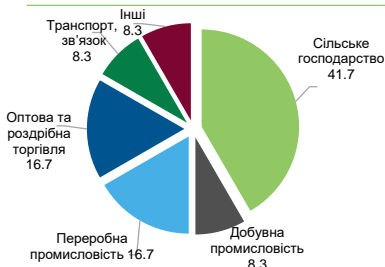
Усі респонденти зазначили, що **не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках** (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

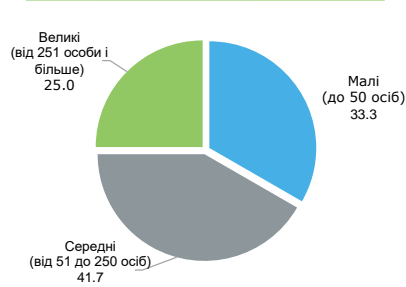
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств** оцінюється як **задовільний:** баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2020 року – 15.4%) (графік 3). У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** зменшився і є **нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – 0.0%);
- **ресурси виробничих потужностей зросли і є достатніми, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту:** баланс відповідей – 9.1% (у IV кварталі 2020 року – 7.7%).

Паспорт вибірки^{1,2}

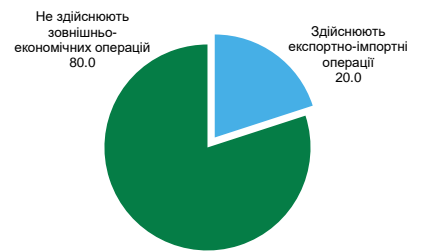
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

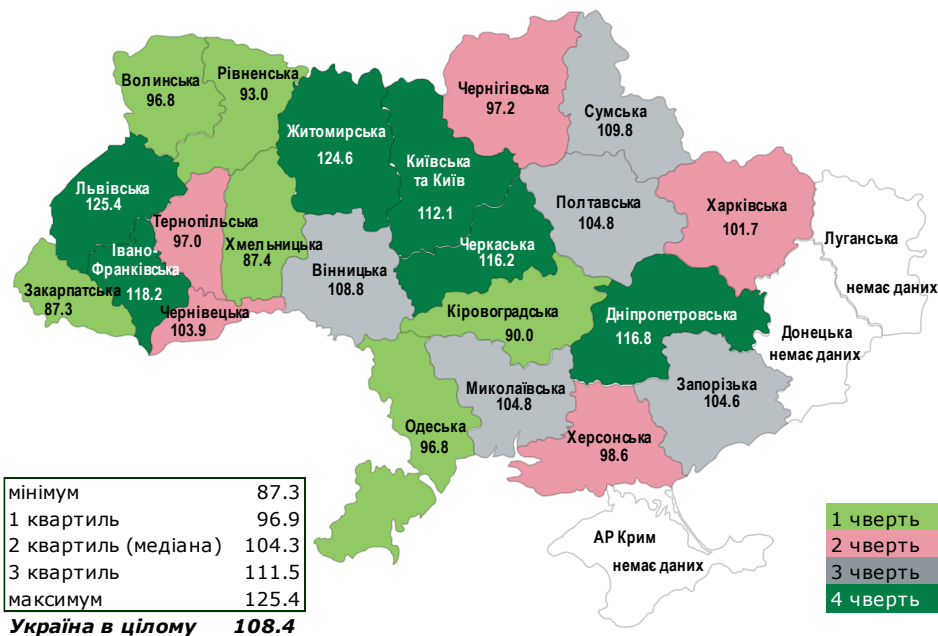

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- час проведення – 03 лютого – 02 березня 2021 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Кіровоградської області щодо їх ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	-8.3	-15.4	-25.0	-8.3	-8.3
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-16.7	-23.1	-18.2	-7.7	-8.3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-37.5	-38.5	-50.0	-30.8	-25.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-9.1	-30.8	0.0	-23.1	-8.3
кількості працівників	-8.3	-41.7	-33.3	-30.8	0.0

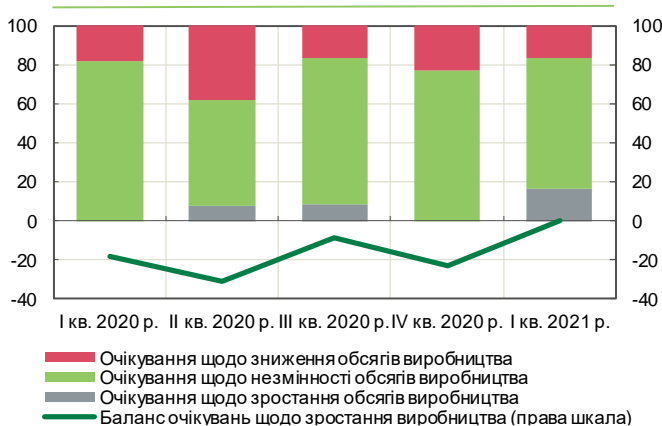
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

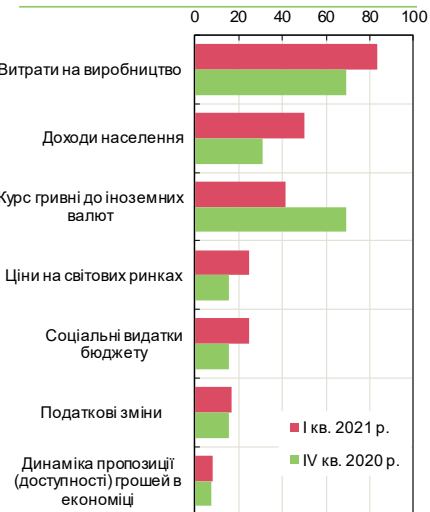
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

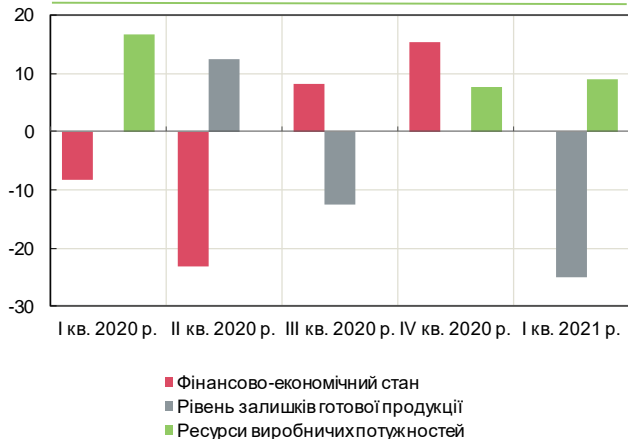
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

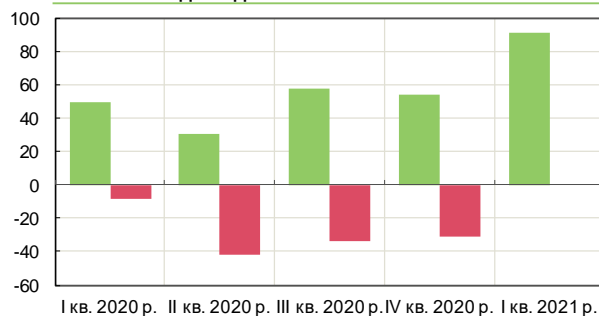
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

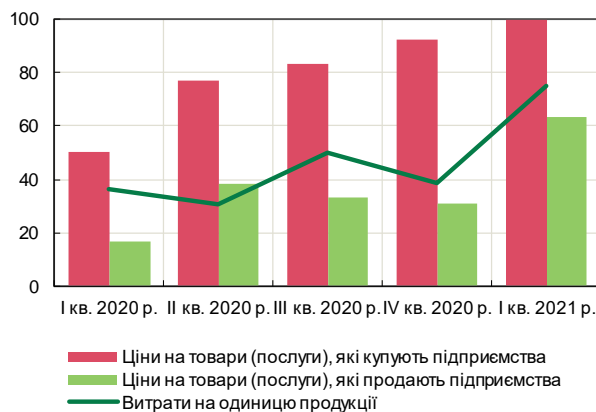
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

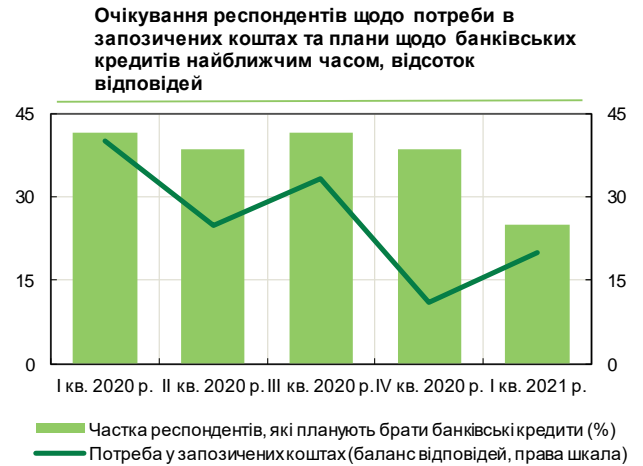
Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

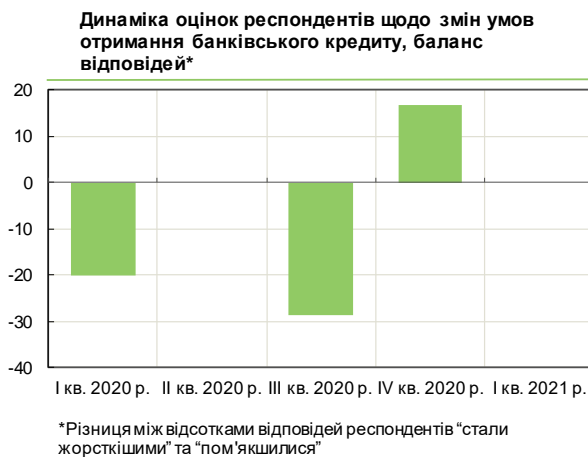
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

